

Kc
3008

Wd. 24.

Q. D. B. V.
 REPETITIONUM COLLEGII
 AD INSTIT. JUR. IMPERIAL.
 DISPUTATIO TERTIA
 DE
JURE TUTELÆ
 ET
CURATIONIS,

Ex Tit. 13. ad finem usq; Libri I.

Instit. Jur.

THESES XXXIV. Continens;

AUTORITATE ^{Quam} ET CONSENSU

MAGNIFICI ICTORUM ORDINIS

IN ILLUSTRIS HAC UNIVERSITATE VIADRINA,
 PRÆSIDE

DN. MARCO RHODIO, J. U. D.

COD. JUSTIN. PROFESS. PUBL. ORDIN.

DOMINO PATRONO, PROMOTORE, AC HOSPITE SUO

OMNI HONORIS CULTU PROSEQVENDO,

IN AUDITORIO JURIS-CONSULTORUM

Exhibet

GEORGIUS Zepell / Regiomont. Prussus,

Ad Diem XIX. Sept. An. MDCLXXXIV. horis antemerid.

Francofurti ad Oderam, Typis CHRISTOPHORI ZEITLERI.

Q. D. B. V.

DE

JURE TUTELÆ & CURATIONIS.

Ingressus.

Cives Romani, qui sui juris sunt, jus personarum, de quo sacratissimus Imperator Justinianus *Lib. 1. Inst. suarum à Tit. 3.* usque ad finem ejusdem agit, nullo modo videntur afficere. Sive enim in tutela sive curatione sive neutro jure teneantur, ob internam qualitatē aliquam à communione Romana non arcentur. Ex parte siquidem duntaxat ipsis, quoad nempe pupilli minorésve sunt, administratione bonorum suorum interdicitur, & alieni auxiliū egere censentur. Verūm hæc prope majorem cū inducant civilium facultatum diversitatem, quā ipsæ personarum dignitates, quibus præ cæteris eminent, sexūs, similésve prærogativæ, placuit laudato Imperatori, de his, qui sui juris sunt, ostendere, ipsos vel sibi præesse, vel alienā prudentiā regi. Illorum qui veniant nomine, facile est intelligere, dum hos non ignores, qui vel pupilli vel minores dicuntur. Rursus verò alii horum tutelæ, alii curationis jure utuntur. De utriusque illius jure jam Disputatio

A 2

tio

tio hæc à me concepta, exercitii Academici gratiâ, & quidem eo modo ac ordine, quo per Collegii nostri institutum par est. DEUS ei clementissimè faueat! & B. Lector, quicumque ille, hæc ingenii & qualiacumque solertiæ nostræ documenta non penitus aspernetur, obnixè rogo.

THESIS I.

Qui in potestate esse dicuntur, sunt vel in potestate strictè sic dicta, vel vocabulo potestatis latè sumto, in directione. Pupilli ergo Tutores habentes, sui juris sunt, & non potestati alterius subiecti.

Pr. Instit. de Tutel. Conf. Vinn. in comm. h. l. n. 1. Magnif. Dn. Stryk in Not. ad d. pr. Ant. Matth. in Colleg. Inst. disp. 3. n. 1. 2. Donell. lib. 3. comm. de Jur. civ. cap. 1.

II.

Filiofamiliâs Tutor non datur: sed quandoque curator.

Argum. d. pr. Inst. eod. Nov. 117. c. 1. in fin. Berl. part. 1. dec. 129. n. 2. Molin. de J. & J. Tr. 2. disp. 220. n. 4. Pichard. ad §. 2. Inst. h. t. n. 9. Carpzov. Jurispr. For. p. 2. Constit. 10. def. 11. Treutl. vol. 2. disp. 8. th. 8. Bachov. in Comm. ad §. 3. Inst. h. t. n. 1.

III.

Rectè definitur tutela, quòd sit vis ac potestas in capite libero, ad tuendum eum, qui

qui propter ætatem se defendere nequit,
jure civili data ac permiffa.

S. 1. Inft. de Tutel. L. 1. pr. ff. eod. Donell. comm. jur. civ. lib. 3. c. 1. ibiq. Hilliger. in not. lit. B. Bachov. ad Treutl. vol. 2. diff. 8. th. 1. lit. A. & B. Mynfing. b. l. n. 10. Berens. diff. 2. Them. 1. qu. 1. DISS. & loco Vis volunt legi Jus Wefenb. in Parat. ff. tit. de Tutel. n. 3. & Treutl. d. diff. 3. th. 1. lit. B.

IV.

Soli Parentes, qui liberos in potestate
fua tenent, his testamento tutores dare
posfunt, & quidem sine inquisitione.

S. 3. Inft. de Tutel. Ludwell. in comm. ad h. s. n. 1. Schütz. diff. 4. th. 2. Vinn. b. l.

V.

Idem filio etiam exheredato in testa-
mento rectè dant Tutorem sine confirma-
tione.

d. S. 3. L. 4. ff. de Testam. Tutel. L. 10. §. 2. in fin. & L. 31. ibid. Bachov. ad Treutl. diff. 8. th. 2. vol. 2. lit. B. Sinold. cogn. Schütz. diff. 4. th. 2. Duaren. de Testam. Tutel. cap. 2. Berens. diff. 2. th. 1. qu. 2. 3.

DISS. Hotoman. lib. 6. obs. 5. Nebel. in Them. dub. diff. 18. th. 4. lit. C.

VI.

Mater ergò liberis tutores dare nequit,
nisi eos heredes instituerit; ubi tamen in-
quisitione opus est.

Arg. S. 3. Inft. de Tutel. L. 4. ff. de Test. Tutel. L. 2. de Confirm. Tutor.

Tutor. Treutl. *d. disp. 8. lit. C.* Bachov. *ad Inst. n. 5.* ibi: Hæc de Patre. Suthold. *diff. 3. apb. 10.*

VII.

Hodie omnis Tutor in perfecto testamento, sive in codicillis testamento confirmatis, datus, à magistratu confirmari opus habet. Nec interest, an filiosfam. an emancipato Tutor datus sit.

Ordinat. Polit. de Anno 1577. r. 32. Jus pruten. Lib. 2. tit. 6. art. 1. §. 2. Vinn. in comm. ad §. ult. Inst. de Tutel. n. 5.

VIII.

Tutor filio emancipato à Patre datus, & à magistratu confirmatus, dicitur testamentarius, non dativus.

L. 32. verb. nam & prætor. ff. de Excusat. junct. L. 3. de Confirm. Tutor. Dn. Brunnem. Exerc. 3. §. ult. de Tut. Schnobel. disp. 15. th. 3. in fin. Struv. Exerc. 31. th. 21. it. Strauch. diff. 5. apb. 5. Ant. Matth. in Coll. ad Inst. disp. 3. n. 10. Heig. qu. illustr. part. 2. qu. 13. n. 8.

DISS. Cujac. lib. 7. observ. 7. Schütz disp. 4. th. 6. Treutl. vol. 2. disp. 8. th. 2. lit. C. Hoënon. disp. 3. ad Inst. th. 3.

IX.

In testamento æqvè filiosfamiliâs, ac Paterfamil. tutor dari potest.

Pr. Inst. qui testam. Tut. dar. poss. L. 9. ff. de his qui sui vel al. jur. sunt. it. j. L. 4. ff. ad Scrum Trebell. Arum. Exerc. 3. th. 7. Mynf. pr. n. 2. Lindem. Exerc. Justin. lib. 1. tit. 14. n. 1.

X. Pa-

X.

Pater ex administratione tutelæ Testamentariæ filiifamiliâs non tenetur in solidum, nisi agnoverit, ac si ipse gereret; sed de peculio & in rem verso.

L. 21. ff. de Admin. & peric. Tutor. L. 2. pr. ff. ad Municip. L. ult. Cod. de Filiisfamil. & quemad, pro his Pater ten. Lib. 10. Peretz. ad C. de Fidejusf. tutor. n. 3.

DIS S. Treutl. vol. 2. disput. 8. th. 2. lit. F. & Bachov. in Not. ibid. it. Wissenb. ad ff. p. 1. disp. 50. n. 3.

XI.

Servus proprius, sine libertate Tutor datus, directam consequitur libertatem: non fideicommissariam.

§. 1. l. Qui test. tut. it. §. 2. Inst. de Sing. reb. per fid. rel. in fin. ibi. directa autem. Berens. disp. 2. Them. 1. qu. 10. Suthold. Diff. 3. apb. 15. Bachov. hic & ad Treutl. Disp. 8. th. 2. Lit. G. Mantz. in Comm. h. n. 5. Gutierrez. de Tutel. P. 1. c. 10. n. 2.

DISS. Cujac. lib. 18. obs. 5. Ant. Matth. d. l. n. 12. Wissenb. ad l. disp. 7. n. 13.

XII.

Heredi Electorali tantum ei, cui ex paterno testamento non tutor datus, proximus Agnatus tutor est.

Pr. l. de Legit. Agnat. Tut. Magnif. Dn. Rhetius in Instit. Jur. Publ. lib. 1. t. 7. §. 9. seqq. Cöpp. in Usu pr. l. 1. Obs. 67. Wissenb. ad Inst. disp. 7. n. 20. Bachov. in Not. ad Treutl. vol. 2. disp. 8. th. 3. lit. A. Dionys. Gothofred. in Tr. de Tutel. Elector.

DISS.

DISS. per Aur. Bull. cap. 7. de Success. Princ. Elect. §. inter sollicitudines. Limn. ad A. B. c. 7. §. 2. obs. 31. Id. de Jur. Publ. lib. 11. c. 11. n. 103. Rosenthal. de Feud. c. 12. concl. 10. n. 19. Wurmser. in Exerc. Jur. Publ. 2. th. 17. Conf. disputantes hac de re in peculiari- bus Tract. Marquard. Freher. & Christoph. Gewald.

XIII.

Differentiam inter agnatos & cognatos jure novissimo in materia tutelæ nul- lam agnoscimus: non tamen feudali.

Nov. 118. c. 5. verb. neque in hac. Molina de J. & F. Tr. 2. disp. 220. n. 19. B. Dn. Brunnem. in Comm. ad Auth. Sicut. C. de Legit. Tut. Ludw. disp. 3. th. 4. Schultz in Synops. Inst. h. t. lit. B. Schrader. de Feud. p. 17. c. 10. n. 31. Jus Pruten. lib. 2. t. 6. art. 2. §. 1. seqq.

XIV.

Mutato jure veteri, hodie mater & A- via omnibus aliis ex latere cognatis præ- feruntur, modò in viduitate permanferint, & SCro Vellej. renunciaverint.

Nov. 118. c. 5. Berlich. P. 2. Concl. 12. n. 34. Carpzo. Jurispr. For. P. 2. Const. 11. def. 11. Paul. Berens. disp. 1. Them. 1. qu. 9. Strauch. Diff. 5. apb. 14. Schneidw. pr. t. qui testam. tutor. dari poss. n. 10. & 13. Jus Pruten. lib. 2. t. 6. a. 2. §. 6. Suthold. dissert. 3. apb. 18.

XV.

Liberorum legitima per statutum tol- li non potest.

§. ult. l. de Legit. Agn. tutel. L. 7. §. 3. ff. Unde liberi. L. 7. ff. de Bon. damnat. & L. Hac edictali. C. de Sec. Nupt. ibi. nullo modo. Harprecht:

Harprecht, *h. n.* 28. Berl. p. 3. *concl.* 1. n. 47. Gail. *lib.* 2. *obsf.* 122. n. 2. *seq.* Mynsing, *cent.* 5. *obsf.* 43.

DISS. Dyn. *in c. indultum. de R.I. in* 6. Alexand. *conf.* 75. n. 11. *vol.* 1. Schurff. *conf.* 21. n. 2. *cent.* 1. Panorm. *consil.* 56. n. 19. *versf. sed bis non obstantibus. vol.* 1. Idem *voluit* Jason. *in Auth. Novissima C. de inoffic. Testam.*

XVI.

Damnati ad ultimum supplicium non
fiunt hodie servi.

S. 1. I. de Cap. Diminut. Nov. 22. c. 8. *Auth. sed hodie. C. de Donat. inter Vir. & ux. Conf. Hunn. var. Refol. tr.* 4. qv. 10. Harp. *S. 1. b. t.* GilKen. *ad L.* 2. n. 5. *C. Qui Testam. fac.*

DISS. Goedd. *de contrab. stipulat. c. 7. concl.* 2. n. 10. *& seqq.* Covarruv. *in Rubr. de Testam. Tom. 1. p. 3. n. 44.* Mynsing, *ad S. 1. b. n. 1.* Wefenb, *ibid.* n. 4.

XVII.

Si plures ejusdem gradûs sint, tutela
quidem ad omnes pertinet: sed admini-
stratio apud judicem uni committi po-
test.

Auth. sicut hereditas. C. de legit. Tutel. Nov. 118. c. 5. *in verb. si autem. Conf. jus Pruten. Lib. 2. t. 6. a. 2. S. 2.*

XVIII.

Tutoris datio nec imperii est, nec juris-
dictionis: sed ex speciali lege.

Pr. Inst. de Attil. Tut. L. 6. S. 2. ff. de tut. Donell. lib. 3. comm. c. 7. ibiq. Hilliger. *lit. C. Menoch. in comm. posthumo, de Imper. & jurisd. Lib. 1. c. 18. Befold. de tutel. c. 17. n. 1. Hottom.*

B

in

in §. 3. de Attil. Tut. Hoemon. Disp. 3. ad Inst. controrv. §. Cöepp. usq. pr. obs. 61. Lib. 1. n. 1. seqq.

Non obs. L. 1. ff. de jurisdic. L. 3. eod. §. 4. h. t. L. 13. j. L. 15. ff. de offic. proconsul. & leg.

XIX.

Pupillus jurisdictioni dantis debet esse subjectus, aut ratione domicilii. i. e. ubi moratur & major est pars bonorum ipsius; aut originis.

§. 4. §. de Attil. Tutor. L. 1. §. fin. ff. de Tutor. & Curat. dat. L. un. C. ubi pet. Tutor. Dn. Brunn. exerc. 4. ad Tit. I. de Attil. Tut. §. 4. it. Gutierrez. de Tut. & Cur. 1. c. 14. n. 3. & 4.

XX.

Rectè Tutores & Curatores jubentur, rationes reddere de bona administratione tutelæ; nec, antequam hoc factum, à munere suo liberantur,

§. fin. l. de Attil. Tut. Ordin. polit. de anno 1577. t. 32. Mantz. ad d. §. l. it. jus Prut. L. 2. t. 6. n. 12.

XXI.

Pupillus sinè tutoris autoritate non obligatur, & ne quidem naturaliter.

Harpr. ad Inst. in pr. d. Aust. Tut. n. 26. Forst. ad l. disp. 4. n. 10. th. Dn. Brun. in quest. ad Wesenb. de Autor. & Consens. Tut. qu. 3. Sutbold disp. 3. th. 34. Treuth. vol. 2. disp. 8. th. 6. L. J. Frantzk. exerc. 3. qv. 5. n. 1.

DISS. Wissenb. Disp. 7. ad. l. n. 33. Alii affirmativam & negat.

negat. statuunt. Duarenus de Condition. Indeb. c. 6. Molin. Tom. 1. de J. & I. Riemer. dec. 3. qv. Illustr. 8. Baro. ad L. naturaliter. §. fin. ff. de cond. Indeb.

XXII.

Tutor auctoritatem suam in ipso negotio interponere debet; postea enim nihil agit.

§. 2. I. de Aut. Tut. L. 9. §. 5. b. t. Mynsing. cent. 2. Obs. 36. it. ad Inst. h. §. n. 1. Dn. Brunn. in exerc. ad h. §. 2. it. in qv. ad Welenb. supr. d. l. qv. 14. Borcholt. ad §. fin. I. h. t. Harpr. ad §. 2. h. t.

DISS. Ungep. exerc. 4. qv. 8. Berens. disp. 2. Them. 2. qv. 6. Vinn. in Comm. ad h. §. Bachov. ad Treutl. vol. 2. disp. 8. th. 6. Lit. C.

XXIII.

Tutor in rem suam autor esse nequit: sed, si ipsi cum pupillo negotium intercedat, curator in ejus locum datur.

§. ult. I. de Aut. Tut. L. 5. §. 2. ff. eod. Donell. Lib. 3. c. 12. Hilfig. ad eund. lit. I. Hahn. in not. ad Welenb. h. t. n. 12.

XXIV.

Pubertate quidem tutela finitur secundum jus civile; moribus tamen tutela cum curatela conjungitur; & hæc de jure Saxonum ad annum usq^{ue} 21. inclusivè durat.

Pr. Inst. quib. mod. tut. fin. L. 1. C. quand. tut. vel Curat. esse def. jus Saxon. lib. 1. a. 42. quo cum coincidit jus Prut. L. 2. c. 6. a. 5. §. 1. Schulz in Synopsi Inst. h. t. Lit. G.

B 2

XXV. Mi-

XXV.

Minima capitis diminutione legitima
tutela hodie non tollitur.

Vinn. *in comm. ad §. 4. l. d. l. Dn. Brunn. in exerc. ad §. 4. de Cap. Dim.* Harpr. §. 4. *Inst eod. n. 4. Rumelin. p. 1 disp. 11. tb. 35.*
DISS. Treutl. *vol. 2. Disp. 8. tb. 7. Lit. F. Nigerdin. Disp. ad Inst. 4. tb. 4. qv. 10.*

XXVI.

Hodiè inviti etiam adolescentes cura-
tores recipiunt.

Reform. Polit. de anno 1577. t. 31. jus Pruten. Lib. 2. t. 6.
a. 8. §. 1. Ant. Matth. ad l. Disp. 4.

XXVII

Pro prodigo nemo habendus ipso jure:
sed causæ cognitio ac decretum, quo is ta-
lis declaratus sit, requiritur: & tunc ma-
gistratus ei dat curatorem.

§. 3. *l. de Curat. Svec. de jur. Person. Dec. 6. qv. 3. Hillig.*
ad Donell. Lib. 12. c. 22. Lit. F. Gutierrez de Tut. & cur. p. 1. c.
19. n. 5. Conf. Jus Pruten. d. l. a. 10. Suthold Disp. 3. tb. 42.
DISS. Baldus. *lib. 2. Conf. 259. & seq. it. lib. 5. Conf. 207. Fachin.*
p. 1. lib. 2. contro. c. 63. Harpr. ad §. 3. & 4. l. de curat. n. 8.

XXVIII.

Pignoratitia cautio in Tutoribus & cu-
ratoribus non sufficit: sed fidejussoria re-
quiritur; quæ tamen in testamentariis
cessat.

Pr. I.

*Pr. I. de satisd. Tutor. l. Cur. Magnif. Dn. Stryk. in not.
ad b. pr. Berens. Disp. 2. them. 3. qv. 2. Gædd. ad L. 61. de verb.
signif. n. 2. C. 3.*

XXIX.

Hodie verò omnes ad idoneam cautionem promiscue obligantur: uti & ad confectionem inventarii, vel designationes bonorum pupillarium, vel minorum suorum.

Reform. Polit. de ao 1577. t. 32. Jus. Prut. sæpè d. l. a. 5. Dn. Brunn. ad L. fin. C. Arbitr. Tutel. n. 4. seq.

XXX.

Tria onera tutelæ adhuc hodie à quarto suscipiendo excusant; imò sæpè etiam una tutela sufficit, hæc si valde sit negotiosa.

§. 5. I. de Excusat. Tut. L. un. C. qui num. tutel. L. 31. §. fin. ff. de Excusat. tut. Dn. Brunn. in Comm. ad d. l. 31. Struv. exerc. 31. th. 57. Jus Prut. lib. 2. t. 6. a. 4. §. 2.

XXXI.

Species excusationis quoq; est imperitia literarum; hæc tamen non habet locum, nisi simul imperitia negotiorum conjuncta sit.

§. 8. I. d. r. Treutl. vol. 2. disp. 9. th. 2. Lit. F. Magnif. Dn. Stryk. ad. d. §. 8. Ungep. exerc. 4. qv. 14.

B 3

XXXII

XXXII.

Doctores & LL. periti regulariter à Tutela non excusantur; nisi sint Consiliiarii Principis.

§. 15. de excusat. Tut. L. 6. §. 12. ff. h. t. L. 30. ff. eod. Jus Pruten. d. l. §. 7.

XXXIII.

Suspectos postulare possunt cuncti; mulieres quoq; pietatis necessitudine ad hoc ductæ.

§. 3. I. de susp. tut. Bachov. ad Treutl. vol. 2. Disp. 9. th. 3. Lit. F. Vinn. in comm. ad h. §. Corvin. in enchirid. h. t.

XXXIV.

Tutores vel curatores non ex fide tutelam gerentes, etiamsi solvendo sint, tamen ab officio removentur; & quidem, si ob dolum, fiunt infames; modò in sententia doli mentio facta fuerit: ob culpam verò, etiam latam, non æqvè.

§. 5. & 6. I. d. t. Dn. Brunn. in Exerc. §. 5. & 6. de susp. Tut. Struv. Exerc. 31. th. 52. Zoes. ad ff. h. t. n. 8. Ludw. Disp. 3. th. 12. Jus Prut. lib. 2. t. 6. à. 11. §. 3. Frantzk. exerc. 3. qv. 8. n. 4.

DISS. Treutl. vol. 2. Disp. 6. th. 4. Lit. G. it. Suthold, Diss. 3. th. fin. Donell. lib. 16. c. 7. & ibi Hillig. Lit. X.

M^Asculè Tutorum dum singula jura tuērīs,
Tutelæ Tibi non est opus auxilio,
Quis dubitet? quod sat pare dexteritate juvare
Maturus Patriæ grande Decus valeas.

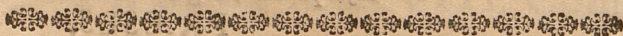
Ita

*Nobilisf. DN. TEZEL., amico
suo per dilecto, merito applau-
dit*

THOMAS Siegfried Ring /

J.U.D. & Pandect. Prof. Publ. Ord.

h. t. Facult. Jurid. Decanus.

Nobilissimo ac Pereximio

RESPONDENTI,

Disputationis hujus Auctori,

DOMESTICO ac CONSALINO SUO OPTIMO.

T^E tua commendat Pietas, Te Gratia mōs
rum,

Quàmque colis, Themidos copia dives
opum;

Copia dives opum, magno quasita labore,

Quem Viader summâ nocte dièqve stupet,

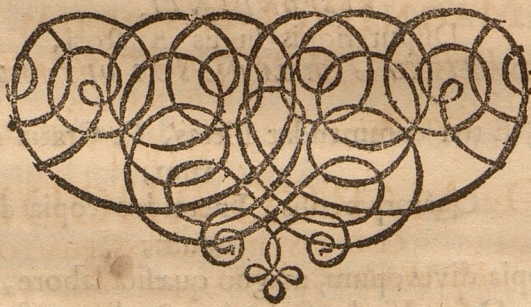
TEZELIUM nostris ls quondam vidit in oris,

Dogmata spargentem, quæ caruere fide.

At

At, TE quando tuis *hoc nomine* cernit Athenis,
Virtutes alias laudat, & acta probat,
Dogmata, quæ certo vulgas hîc ordine, sanè
Æternâ juris *non caritura fide*.
Sunt de Tutela, sunt de moderamine Cura:
Tutela, Cura sis, decet, inde Bonis!
TEZELIUM Decus & Nomen sic, quo pede
ceptum,
Dum, ceu sponte cupis, pergis, ad Astra
vehes!

Hisce plaudit, & gratulatur debite
PRÆSES,

Kc 3008

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

ULB Halle

3

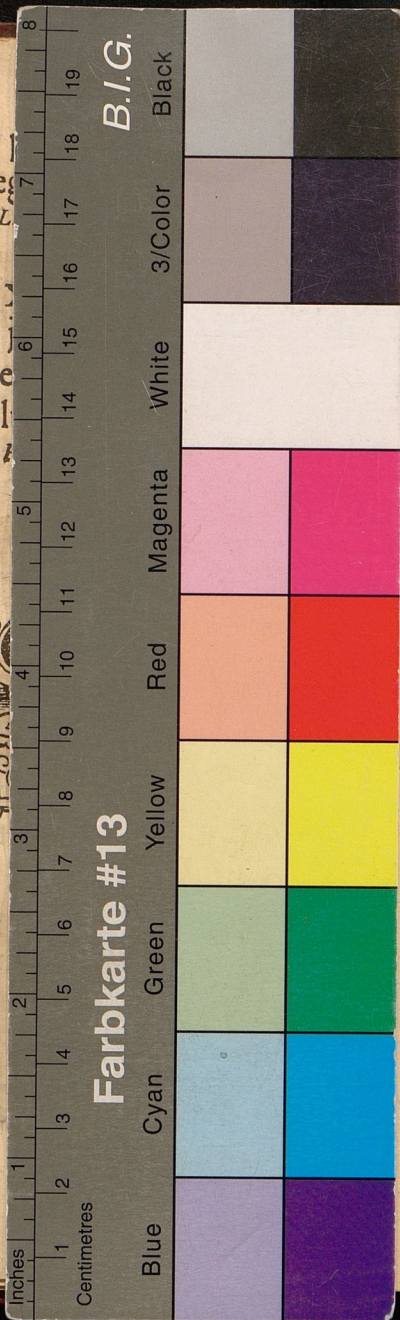
006 374 700

V077

M

Q. D. B. V.
REPETITIONUM COLLEGII
AD INSTIT. JUR. IMPERIAL.
DISPUTATIO TERTIA
DE
JURE TUTELÆ
ET
CURATIONIS,
Ex Tit. 13. ad finem usq; Libri I.

Instit. Jur.
THESES XXXIV. Continens;
Quam
AUTORITATĒ ET CONSENSU
MAGNIFICI ICTORUM ORDINIS
IN ILLUSTRĪ HAC UNIVERSITATE VIADRINA,
PRÆSIDE
DN. MARCO RHODIO, J. U. D.
COD. JUSTIN. PROFESS. PUBL. ORDIN.
DOMINO PATRONO, PROMOTORE, AC HOSPITE SUO
OMNI HONORIS CULTU PROSEQVENDO,
IN AUDITORIO JURIS-CONSULTORUM
Exhibet
GEORGIUS Tegell / Regiomont. Prussus,
Ad Diem XIX. Sept. An. MDCLXXXIV. horis antemerid.

Francofurti ad Oderam, Typis CHRISTOPHORI ZEITLERI.